

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Θ'.

★ ΑΘΗΝΑ, ΚΕΡΙΑΚΗ, 23 ΤΟΥ ΓΕΝΝΑΡΗ 1911 ★

ΑΡΙΘΜΟΣ 420

"Ἐνας λαὸς ὑφώνεται ἀμα δεῖη πῶς δὲ φο-
βᾶται τὴν ἀλήθειαν.—ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γ. ΑΒΑΖΟΣ. Βίρσκας κοράκων κακό δὲν κάνει: (πέλμ.).
ΤΟ ΑΔΕΡΦΑΤΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ Πρέξ τοὺς ἐπαθοῦς καὶ
ἔργατος τῆς Ἰδέας—Α. Προκήρυξη.

Χ. ΒΑΡΑΛΕΝΤΗΣ. Ο Τραγουδιστής.
ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ. Τὸ σύντρο (Leo Larguier).
Α. Ε. Κανθάντες—«Οὐχὶ δὲν μποροῦσε νὰ πῃ.
ΜΓΡΙΕΛΑ. Η ζυγαριά τοῦ πόνου (Chamisso).
ΚΩΣΤΗΣ ΠΛΑΛΑΜΑΣ. Χειμώνας.
ΓΕΡ. ΦΩΚΑΣ. Η Ριατρική Λέσχη.
ΦΤΧΑΙΗΣ. Τὸ ταχυδρομεῖος θελτάριο.
ΠΑΡΑΡΡΑΦΑΚΙΑ—ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΜΑΣ—Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩ-
ΜΗ—Ο.ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΙΜΟ.

“ΤΟ ΑΔΕΡΦΑΤΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ”

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΟΠΑΔΟΥΣ Κ' ΕΡΓΑΤΕΣ ΤΗΣ ΙΔΕΑΣ

Α' ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ

«Τὸ Ἀδερφάτο τῆς Δημοτικῆς» ποὺ συστήθηκε, δὲν εἶναι πολὺς καὶ ρός, στὴν Ἀθήνα, ἔρχεται μὲ τὴν Ἡραγόρυξη τούτη καὶ νὰ βεβιώσει, μὲ τὴν πρώτη του αὐτὴ ἐξωτερικὴ ἐνέργεια, τὴν ὑπαρξή του, καὶ νὰ γνωριστεῖ ἀπὸ κείνους ποὺ θὰ θελήσουν νὰ συμπράξουν στὸ ἔργο του καὶ στὸ σκοπό του—τὴ Γλωσσικὴ Ἰδέα.

Εἶναι τὰ προσδήλωματα ποὺ γιὰ νὰ λιγοῦνα, φεύγουνται γενναῖς.

‘Απὸ τὸ «Τχέζι» τοῦ Ψύχαρη, ποὺ βρατᾶ ὁ πόλεμος ὁ γλωσσικός, μιὰ γενεὰ γλωγέρνει, μιὰ γενεὰ μέσον στὸν ἀγώνα μεγάλωσα κ' ἔρχεται—κ' ἡ Ἰδέα μαζί τῆς ἀνεβαίνει: γιὰ νὰ μαζούνται.

Τὸ Ἀδερφάτο μιὰς ποὺ βλέπει μπροστά, θέλει πρὸ πάντων νὰ βει ἀγάπης ἀντιλαλο μέσα στὶς χλωρὲς καρδιὲς τῆς διαίτης Νίστης, ποὺ θάνατοί εἰ: ἀφοσιωμένα τὸν ἀγώνα γιὰ τὴ νίκη τὴν δριστική.

Μὲ τὸνομα τῆς Γλωσσικῆς Ἰδέας—μόνο μ' αὐτὸ ἔκρινε δτὶ ἐπρεπε νὰ θυεῖ καὶ νὰ μιλήσει τὸ Ἀδερφάτο. Τὰ δύνματα, τὸ ἔνα καὶ τὰλλο, τὶ σγηματία ἔχουν: Η Ἰδέα εἶναι τὸ μόνο ποὺ σημαίνει. Εἶναι καρδία νὰ ξεχάσουμε τὸ ἔγώ μιὰς καὶ νὰ σκεφτοῦμε τὴν Ἰδέα. Καὶ τὸ Ἀδερφάτο ἔργαζεται: γιὰ τὴν Ἰδέα.

Στὴν Ηροκήρυξη τούτη, δὲν κρίνει τὸ Ἀδερφάτο πῶς εἶναι: ἀνάγκη νὰ προσεῖ στὴν ἀπολογία τῆς Ἰδέας. Στὰ εἰκοσι, εἰκοσιπέντε χρόνια τώρα ποὺ εἶναι στὴ μέση τὸ ζήτημα τὸ γλωσσικό, ἔχουμε τόσα καὶ τόσα γροφεῖ—καὶ τὸ ζήτημα εἶναι πιὰ θεωρητικὸ καὶ στὰ γενικά του σγημεῖα λυμένο. Η συζήτηση ἔδεσε ἀφορμὴ νὰ βγοῦν στὸ φῶς ἔργα γραμμένα μὲ λεπτὴ παρατίθηση, μὲ πολλὴ μελέτη, μὲ δυνατὴ σκέψη. Φώτισαν ἀπὸ κάθε μεριὰ τὸ ζήτημα, γιώπησαν πλάνες, γύρινωσαν πρόληψες καὶ ὠδήγησαν τὴ σκέψη. Σιγὰ σιγὰ ἔδειξε ἡ Ἰδέα τὴν ἔχταση καὶ τὴ γενικότητα ποὺ ἔχει. Δὲν εἶναι μόνο ποὺ ἡ γλώσσα μὲ τὴν δρισμένη τῆς μορφολογία, ὡς μιὰ ἐνέργεια κοινωνικὴ δύσο καὶ ἀτομικὴ ἀπὸ τὶς πιὸ θεμελιώκας, δὲν εἶναι διειάφορη πρέσεις κάθε ἀλληγορίας: δτὶ ἀπεναντίας στενὰ σκεπτίζεται: μὲ τὶς ἀλλες, πότε νάντιδρα, καὶ νὰ παίζει ἔτοι ρόλο ἀπὸ τὸν πρώτους στὴν δληγήσαντα τῆς κοινωνίας. Ἀλάκαιρο σύστημα Ἰδέας, ἀρχές, τάσεις συνειδητὲς καὶ ἀποσυνειδητὲς γιὰ τὰ ζητήματα ποὺ ἐνδιαφέρουν στὴν πρώτη γραμμὴ τὴν κοινωνία, βρέσκεται πίσω ἀπὸ τὴν μιὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἀλληγορικὴ, μορφολογία—καθαρεύουσα καὶ ἐγκυρωτική. Ζητήματα παιδαγωγικά, μὲ τὴ γενικότατη, σγηματία τῆς λέξης, ποὺ ευθύμιζουν τὴν πνευματικὴ δράση τοῦ “Εθνους”: ἡ θέση μιὰς ἀγράντια στὴν Ιστορία καὶ στὸν τωρινὸ πολιτισμό: ἡ ρωμαϊκὴ φυγή, Ἐλληνισμός—Ρωμιοσύνη,—σύγκαιρη Εύρωπη. Η γλωσσικὴ μεταρρύθμιση εἶναι ἀειχώριστη ἔτοις ἀπὸ τὶς προδευτικὲς Ἰδέες ποὺ ἀντιπροσωπεύει, ἀπὸ τὸ Πνέμα ποὺ τὴν ἐμπνέει.

Τὸ Ἀδερφάτο ἔτοις βλέπει τὴν Ἰδέα, στὶς σκέσεις τῆς, στὸ ἀπλὸς καὶ τὴ γενικότητα. Μὲ τὴ συνεδήση αὐτὴ θὰ τραβήξει μπροστά. Καὶ ἡ “Ενωση” θὰ εἶναι: ἡ Δύναμή του.